Title: Seven against Thebes

Author: Aeschylus

Translation into Modern Greek by Ioannis Gryparis

Publisher: Fexis, 1911 Language: Modern Greek

Produced by Christos Alexandridis e-mail: chrialex@myrealbox.com

Τίτλος: Επτά επί Θήβας Συγγραφέας: Αισχύλος

Μεταφραστής: Ιωάννης Γρυπάρης

Εκδόσεις Φέξη, 1911

Ηλεκτρονική μεταγραφή: Χρίστος Αλεξανδρίδης

e-mail: chrialex@myrealbox.com

Στην παρούσα ηλεκτρονική μεταγραφή διατηρηθήκαν, σε γενικές γραμμές, η γλώσσα και η ορθογραφία του πρωτοτύπου. Επεμβάσεις έγιναν μόνο εκεί που το απαιτούσαν οι διορθώσεις των τυπογραφικών λαθών, η σαφήνεια του κειμένου και το μονοτονικό σύστημα.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ

Το δράμα τούτο, το οποίον δικαίως ο Αριστοφάνης εις τους Βατράχους του ονομάζει «Άρεως μεστόν», αποτελεί μέρος τριλογίας, της οποίας τα δυο πρώτα δράματα, απολεσθέντα, ήσαν ο Λάιος και ο Οιδίπους. Όπως εις τας Ικέτιδας και τους Πέρσας του αυτού ποιητού και ενταύθα επικρατεί το λυρικόν και επικόν στοιχείον μάλλον. Μακρά είναι τα λυρικά άσματα και οι κομμοί, μακρόταται δε και τελείως επικαί αι περιγραφαί των Αργείων στρατηγών των πολιορκούντων τας Θήβας. Δια τούτο κρίνεται από τας παλαιοτέρας τραγωδίας του ποιητού.

Το κυρίως τραγικόν στοιχείον είναι η αλληλοκτονία εν μονομαχία προ των τειχών της πολιορκουμένης πόλεως των αδελφών Ετεοκλέους και Πολυνείκους, των υιών του Οιδίποδος. Τοιουτοτρόπως εκληρούται η φοβερά κατάρα του πατρός των, η οποία δια παντός του δράματος ενσαρκώνει την Μοίραν της τραγικής οικογενείας. Μετά τον διπλούν φόνον, επάνω εις τα νεκρά σώματα των δυο αδελφών, ο χορός αποτελούμενος από Θηβαίας παρθένους ψάλλει τον λυρικώτατον «Ύμνον των Ερινύων» καθώς τον οναμάζουν αι ίδιαι, τούτον δε επακολουθεί ο παθητικώτατος θρήνος των δυο αδελφών Αντιγόνης και Ισμήνης, ο οποίος και έπρεπε να τελειώνη το δράμα.

Αλλά έπεται και μια τελευταία σκηνή ακόμη. Η Γερουσία της πόλεως απαγορεύει την ταφήν του εχθρού της πατρίδος Πολυνείκους κατά της αποφάσεως όμως ταύτης εξεγείρεται και διαμαρτύρεται η ευσεβής φιλαδελφεία της Αντιγόνης, με την οποίαν συντάσσεται και μέρος του χορού, ενώ το έτερο ημιχόριον, συμμεριζόμενον την

απόφασιν της πόλεως, συνοδεύει τον νεκρόν του Ετεοκλέους όστις μεταφέρεται προς μεγαλοπρεπή ταφήν. Αυτή δε η σκηνή, περιέχουσα ως εν σπέρματι την υπόθεσιν της Αντιγόνης του Σοφοκλέους, έκαμε πολλούς των κριτικών να υποπτεύωσιν ότι οφείλεται ίσως εις μεταγενεστέραν διασκευήν.

ΑΙΣΧΥΛΟΥ

ΕΠΤΑ ΕΠΙ ΘΗΒΑΣ

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΕΤΕΟΚΛΗΣ ΑΓΓΕΛΟΣ ή ΚΑΤΑΣΚΟΠΟΣ ΧΟΡΟΣ ΠΑΡΘΕΝΩΝ ΑΝΤΙΓΟΝΗ ΙΣΜΗΝΗ ΚΗΡΥΞ

ΕΤΕΟΚΛΗΣ

Καδμείοι, εκείνος πόχει την αρχή στα χέρια και στην πρύμνα της πολιτείας γυρνάει το δοιάκι χωρίς να κλή τα βλέφαρά του ο ύπνος--- πρέπει σύμφωνα να μετρά με τους καιρούς τα λόγια. Γιατί αν μας έρθουν βολικά, ο θεός η αιτία, μ' αν πάλιν, ο μη γένοιτο, κακό μας λάχη ένας ο Ετεοκλής πολλά στην πόλη απ' όλους μυριόστομα θα 'χη ν' ακούη μοιρολόγια και θρήνους, π' άμποτε ο διαφεντευτής ο Δίας την Καδμεία 'π ' αυτά στ' αλήθεια ας διαφεντεύη. Μα τώρα πρέπει εσείς--- κι όποιος του λείπει ακόμη της ώρας του η ακμή κι οπού έχει πια περάση--μεγάλη αξαίνοντας τη ζώρη του κορμιού του, καθένας με τα γρόνια του, καθώς ταιριάζει, να βοηθάη την πατρίδα του και των θεών της τους βωμούς, για να μη χάσουν τις τιμές τους, τα τέκνα του, τη μάννα γης, γλυκειά θροφό μας· γιατί μικρούς, που στο καλόγνωμό της χώμα σερνόσαστε, αναδέχτη της ανατροφής σας όλο το βάρος και σας τράνεψε κατοίκους ασπιδοφόρους, για να γίνετε μια μέρα τέτοιοι πιστοί σ' αυτή της την ανάγκη. Και τώρα ως σήμερα ο θεός δεξιά τα φέρνει· γιατί όλον τούτο τον καιρό, που έχουν ζωσμένα

τα κάστρα μας, η τύχη του πολέμου κλίνει το πιότερο σε μας με του θεού τη χάρη. Μα τώρα ο μάντης καθώς λέει ο πουλολόγος, που κυβερνάει στ' αυτιά του και στα φρένα, δίχως θυσίας φωτιά, τα μαντικά πουλιά, με τέχνη που δε γελιέται---αυτός τέτοιων χρησμών δεσπότης μας λέει πως αποφάσισαν οι εχθροί τη νύχτα έφοδο φοβερώτατη γι' αφανισμό μας. Μα όλοι στις πολεμίστρες αρματοζωσμένοι στων πύργων τα πορτιά ριχτήτε, πεταχτήτε, γεμίστε τα ταμπούρια, στις σκεπές των πύργων σταθήτε και στα έβγα μένοντας των κάστρων έχετε θάρρος και πολύ μην το φοβάσθε το πλήθος των εχθρών· κι ο θεός δεξιά τα φέρνει. Κ' εγώ σπιούνους του στρατού και κατασκόπους έστειλα, που πιστεύω δεν θ' αργοπορήσουν· κ' έτσι με δόλο να πιαστώ φόβος δεν είναι.

ΑΓΓΕΛΟΣ

Έφθασα, δοξασμένε βασιλιά της Θήβας, ξεδιαλυμένα φέρνοντάς σου από τα 'κείθε νέα του στρατού που ο ίδιος με τα μάτια μου είδα. Επτά καπετανέοι, πολεμόχαροι άντρες, σφάζοντας μες σε μαυροσίδερην ασπίδα ταύρο και στο σφαχτάρι γγίζοντας τα χέρια, στον Άρη, Ενυώ και Φόβο, π' αγαπούν τους γόνους, όρκους δώσανε, ή, αφού την κατασκάψουν με βία την πόλη των Καδμείων ν' αφανίσουν, ή σκοτωμένοι με το αίμα τους τη γη να βρέξουν. Και στο άρμα του Άδραστου κρεμούσανε σημάδια θυμητικά για τους γονιούς των στην πατρίδα χύνοντας δάκρυα, μα στο στόμα τους κανένα παράπονο δεν είχανε· γιατ' η καρδιά τους, καρδιά ατσαλένια πόβραζε από τη λύσσα σαν λιονταριών με τ' άγριο ανάβλεμμα, φυσούσε. Και δεν αργούν να τ' αποδείξουν τα όσα σου είπα· κλήρους τους άφησα να βάζουν, για να φέρη με το λαχνό καθείς στις πύλες το στρατό του. Γι' αυτό και συ γοργά διαλέγοντας τους πρώτους απ' το στρατό, τάξε τους στων πυλών τους δρόμους. Γιατί ο στρατός πάνοπλος των Αργείων τώρα κοντοζυγώνει, επλάκωσε, τους κάμπους χραίνει ο άσπρος αφρός σταλάζοντας απ' των αλόγων το φυσομάνημα. Μα εσύ σαν τιμονιέρης άξιος του καραβιού, το κάστρο να στεριώσης πρι να μανίση η μπόρα του πολέμου, κι άκου! κύμα το στεριανό βρουχιέται του στρατού των. Άδραξε τον καιρό που πρέπει γέρι γέρι, κ' εγώ για τ' άλλα ημεροσκόπου πιστό μάτι θε να 'χω και μαθαίνοντας σωστά 'πό μένα

το κάθε τι από κει άβλαβος τέλεια θα 'σαι.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ

Ω Δία και Γη και θεοί μας πολιούχοι και του πατέρα Κατάρα τρανή Ερινύα, μη μου την πόλη συγκορμόκλαδ' απ' τη ρίζα ξεβγάλετε, απ' τους εχθρούς μας κουρσεμένη, που μιλεί γλώσσα ελληνική---μήτε τα σπίτια που τις εστίες σας έχουνε· μ' αυτή τη χώρα και του Κάδμου την πόλη ελεύτερη ποτέ της σκλαβιάς ζυγός μη σφίξη. Σεις η απαντοχή μας! κ' είναι κοινό το διάφορο, γατί μια πόλη και τους θεούς τιμά σαν είναι ευτυχισμένη.

ΠΑΡΟΔΟΣ

ΧΟΡΟΣ

A'

Μύρομαι φοβερά μεγάλα πάθη. Μολύθηκε ο στρατός απ' το στρατόπεδό τους, χυμίζει εδώ πολύς λαός εμπρός καβαλλαριά, μεσουρανίς που φάνηκε μου λέει το ο κουρνιαχτός χωρίς μιλιά μα μηνυτής βέβαιος κι αληθινός. Της χώρας μου οι κάμποι, ιδές, βροντούν απ' τις οπλές και βουή στέλνουνε στ' αυτιά μου, όπου πετάει με βρουγητό ωσάν τ' ακράτηγο νερό που πέφτει απ' το γκρεμό. Αλλοί μου, αλλοί, θεοί, θεές, το κακό που μας πλάκωσε μακρύνετ' από με. Με βουητό που ξεπερνά τα κάστρα μας ορμά καλοέτοιμος με τα λευκά σκουτάρια του ο λαός τραβώντας κατά μας. Ποιος θα με σώση, ποιος θα μου είναι βοηθός απ' τους θεούς, απ' τις θεές; Τι άλλο μου μένει το λοιπόν ή να προσπέσω εγώ στ' αγάλματα των πατρικών θεών; Αλλοίμονο, ω αθάνατοι, με τους λαμπρούς βωμούς, καιρός τ' αγάλματά σας ν' αγκαλιάζομε, τι να στεκόμαστε να πολυαναστενάζομε; Ακούτ' ή δεν ακούγετε ασπίδων γτύπο; Πότε θενά τα ντύσομε λιτανευτά με πέπλους και με στέφανα αν όχι τώρα; Είδα έναν χτύπο, βρόντημα όχι από 'να δόρυ. Τι θενά κάμης Άρη; θα προδώσης χώρα δική σου από τα χρόνια τα παλιά; Θεέ, με τα χρυσ' άρματα, προστάτευε τη χώρα προστάτευε, π' αγάπαγες πολύ από μια φορά.

(Απαγγέλλεται από τους τρεις στοίχους του χορού)

Της χώρας πολιούχοι θεοί, ελάτ' ελάτε όλοι και ιδήτ' αυτή τη λιτανεία μας---περθένων που απ' τη σκλαβιά ζητούμε γλυτωμό. Κύμα γύρ' απ' την πόλη κυματολόφων αντρών κοχλάζει με το φύσημα τ' Άρεως σηκωμένο, πατέρα Δία παντέλειε, μα βόηθα με κι απ' των εχθρών διαγούμισμα διαφέντευέ με. Την πολιτεία περίζωσαν του Κάδμου, Αργίτες τ' άρματα τα πολεμικά βροντούν βροντούνε κι απ' τα σαγώνια των ατιών δετά τα γκέμια πώς φονικά θρηνολογούνε! Κ' εφτά γενναίοι ξεχωριστοί μες στο στρατό τους με ξέλαμπρην αρματωσιά στέκουν εμπρός στις εφτά πύλες κληρωμένοι με λαχνό.

Και συ, δύναμη πολεμόχαρη, κόρη του Δία της πόλης μας, Παλλάδα, γίνε σωτηρία. Κι ο Ίππιος, της θάλασσας ο βασιλιάς με το καμάκι τω ψαριώ διώχνοντας τον εχθρό από το φόνο γλύτωσέ με, γλύτωσέ με. Και συ ω Άρη, αλλοί μου, αλλοί σώσε και φρόντισέ τη φανερά πόλη συγγενική. Και συ Αφροδίτη, Κύπρη δέσποινα, σαν που είσαι η πρώτη μάννα της γενιάς μου, διαφέντευέ μας που είμαστε απ' το αίμα σου κ' εμείς και σε σιμώνομε μ' ευχές π' ακούνε οι θεοί. Και συ, ω Λύκειε άναξ, λύκος να γενής για τους εχθρούς, των στεναγμών μου εκδικητής, και το δοξάρι ετοίμαζε της Λητώς κόρη και συ.

Γ′

(Απαγγέλλεται από τα δυο ημιχόρια)

Ε,ε,ε, αρμάτων κύλισμα γύρω στην πόλη γρικώ Ήρα μου δέσποινα, τρίζουν βαρύφορτα τ' αξόνια, να, των τροχών. Ε,ε,ε Άρτεμη αγαπημένη απ' το κονταροχτύπημα ξεφρένιασ' ο αιθέρας τι κακό βρήκε την πόλη μας, τι 'ναι να γένη; Τι 'ναι π' ακόμ' απ' το θεό μας περιμένει; Ε,ε,ε, χαλάζι ακρόβολες στις έπαλξες πέτρες πετούν ω φίλε Απόλλωνα,

απ' τα χαλκόδετα σκουτάρια οι πύλες βροντούν. Ε,ε,ε,ε, ω γυιέ του Δία τρανέ που στους πολέμους αίσιον και καλό τέλος δίνεις και Όγκα, δέσποινα θεά, που 'σαι στις πύλες μπροστά απ' την εφτάπορτη έδρα σου μη ξεμακρύνης.

۸′

(Το ψάλλει όλος ο χορός μαζί)

Ω παντοδύναμοι θεοί, ω τέλειοι κι ω τέλειες της χώρας τούτης πυργοφύλακες, μην παραδώσετε τη χώρα, δαμασμένη από κοντάρι, σε ξενόφωνο στρατό· ακούτε ακούτε μας, π' από ψυχής, παρθένες, με χέρια σας δεόμεθα υψωμένα. Ω αγαπημένοι μας θεοί, απλώνοντας το χέρι σας πάνω στην πόλη μου, σωτήρες της, δείξετε πως την αγαπάτε και γνοιασθήτε τα κοινά ιερά, γνοισθήτε και βοηθάτε, τις πρόθυμες πλουσίων τελετών θυσίες πολλές θυμάμενοί μου.

ΠΡΩΤΟ ΕΠΕΙΣΟΔΙΟ

ΕΤΕΟΚΛΗΣ

Εσάς ρωτώ, γέννες που δεν τραβιέστε, πήτε είναι πράματ' αυτά που να ωφελούν την πόλη και στον πυργοζωσμένο αυτό στρατό μας θάρρος, πεσμένες μπρος στ' αγάλματα των πολιούχων να ξεφωνίζετε και να χουγιάζετ' έτσι, πράματα που τα εγθρεύονται όσοι έχουν γνώση; Ούτε στις συμφορές ούτε στην ευτυχία μου θα 'θελα να 'χα σύντροφο ποτέ γυναίκα· γιατί σαν ευτυχεί ανοικονόμητ' είναι η αποκοτιά της· και σαν πάρει πάλι φόβο πιότερο 'ναι κακό στο σπίτι και στην πόλη. Και τώρα τρέχοντας μ' αυτούς απάνω κάτω τους δρόμους σας σκορπάτε στο στρατό δειλία λιγόψυχη με τις φωνές σας και προκόβουν έτσ' οι εχθροί μας μια χαράν απ' αφορμής σας και μέσα εμείς χαλιόμαστε συναπατοί μας. Έχει έγνοια ο άντρας, η γυναίκ' ας μη φροντίζη για τα όξω· μεσ' ας κάθεται, καν δίχως βλάβη. Μα όποιος την προσταγή μου θέλει παρακούση, άντρας, γυναίκα κι ό, τι 'ναι τ' ανάμεσό τους, απόφαση θανατική γι' αυτόν θε να 'βγη,

του λαού το πετροβόλισμα δε θα ξεφύγη. Τ' ακούς ή δεν τ' ακούς; ή σε κουφό τα λέω;

ΧΟΡΟΣ

Ω φίλε, γυιέ του Οιδίποδα, φοβήθηκα γρικώντας των αρμάτων βροντοχτύπημα σαν έτριξαν τ' αξόνια τροχοκίνητα, και τρίξανε στα δόντια των αλόγων τα δουλεμένα στη φωτιά τα γκέμια τα χαλινάρια που τα τιμονεύουν.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ

Και τι; μην τάχα ο ναύτης, αν από την πρύμνη τρέξη στην πλώρα, θα 'βρη τρόπο να γλυτώση, όταν τα κύματα δαμάσουν το καράβι;

ΧΟΡΟΣ

Μα ήρθα τρέχοντας στων θεών τ' αγάλματα, τι έχω σ' αυτούς όλα τα θάρρη μου, όταν βροντούσε η πετροχάλαζα στις πύλες· τότε δα κι ο φόβος μ' έσυρε να προσπέσω στους θεούς το χέρι τους επάνω μας ν' απλώσουν.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ

Εύχεσθε να βαστάξη ο πύργος των εχθρών μας τη δύναμη· δεν είν' αυτό στων θεών το χέρι; μα λεν πως παρατούν οι θεοί πόλη παρμένη.

ΧΟΡΟΣ

Αμποτε μη μ' απαρατήση όσο ζω αυτή των θεών η σύναξι, μηδέ να ιδώ να διαγουμίζεται η πόλη ετούτη και μ' εχθρική να καίγουνται φωτιά οι πύργοι ετούτοι.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ

Ενώ τους θεούς παρακαλείς κοίτα μην κάνης πράματ' ανόητα· γιατί 'ναι η πειθαρχία μάννα της πετυχιάς, γυναίκα του σωτήρος.

ΧΟΡΟΣ

Ναι, μα του θεού η δύναμη ακόμη 'ν πιο τρανή· πολλές φορές τον τέλεια απελπισμένο, κι όταν παν' απ' τα μάτια του τα σύγνεφα κρέμουνται μαύρης συμφοράς, αναστηλώνει.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ

Δουλειά 'ναι των αντρών αυτό, για να προσφέρουν σφαχτά θυσίες εις τους θεούς, σαν βράζει η μάχη·δική σου, να σωπαίνεις και να μένης σπίτι.

ΧΟΡΟΣ

Στους θεούς χρωστούμε που είν' άπαρτη η πόλη και των εχθρών το πλήθος ο πύργος βαστάει· ποιος τάχα μπορεί να μη στέργει μας τούτα;

ΕΤΕΟΚΛΗΣ

Των θεών το γένος να τιμάς δεν σ' εμποδίζω μα όμως, δειλούς για να μην κάνης τους πολίτες, κάθου ήσυχη και μην πάρα πολύ φοβάσαι.

ΧΟΡΟΣ

Πρόσφατο σύσμιχτο πάταγο ακούγοντας με δειλιασμένη τρομάρα σ' αυτή την ακρόπολη, τίμιαν έδρα των θεών, έτρεξα.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ

Μη λοιπόν τώρ' αν τύχη και ν' ακούτε φόνους και λαβωμούς, να μην το δέχεσθε με θρήνους· τι ο Άρης μ' αυτό θρέφεται, μ' ανθρώπων αίμα.

ΧΟΡΟΣ

Κι αλήθεια να, φρουμανητά γρικάω αλόγων.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ

Κι αν τα γρικάς κάνε πως δεν τ' ακούς και τόσο.

ΧΟΡΟΣ

Απόγεια σειέται η πόλη σαν να την μπλοκάρουν.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ

Λοιπόν δε φτάνει εγώ να γνοιάζομαι για τούτα;

ΧΟΡΟΣ

Μπιστεύομαι· μ' αξαίνει ο βρουχισμός στις πύλες.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ

Δε θα σωπάσης, τίποτε μην πης στην πόλη;

ΧΟΡΟΣ

Ω άγιοι πάντες! μην προδώσετε τους πύργους.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ

Αει στην οργή, δε θα πομονευτής να σκάσης;

ΧΟΡΟΣ

Θεοί της χώρας μου, σκλαβιά να μη μου τύχη!

ΕΤΕΟΚΛΗΣ

Σκλαβώνεις μόνη σου και σε κι όλη την πόλη.

ΧΟΡΟΣ

Ω Δία, στρέψε στους εχθρούς μας την οργή σου.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ

Ω Δία, τι πράμα που μας έδινες: γυναίκες.

ΧΟΡΟΣ

Τρισάθλιο, σαν τους άντρες που τους διαγουμίζουν.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ

Και πάλι κακομελετάς μπρος στ' αγάλματα;

ΧΟΡΟΣ

Απ' τη μικροψυχιά τη γλώσσ' αρπάζει ο φόβος.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ

Αν σ' το ζητούσα, μια ελαφρή μου 'κανες χάρη;

ΧΟΡΟΣ

Λέγε την το πιο γρήγορο και θα δω τότε.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ

Καϋμένη σώπασε, τους φίλους μην τρομάζης.

ΧΟΡΟΣ

Σωπαίνω κι ό, τι ν' το γραφτό μ' όλους ας πάθω.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ

Αντίς εκείν' αυτό σου προτιμώ το λόγο, κι ακόμα επίσης απ' τ' αγάλματα τραβήξου και κάμ' αυτό που σου ζητώ· κ' έτσι κατόπι θεάρεστον άγιο ολολυγμό να παιανίσης, ελληνική συνήθεια θυσίας ύμνο, θάρρος στους φίλους, βγάζοντας εχθρών το φόβο. Κ' εγώ στους πολιούχους τους θεούς της χώρας τους πεδιονόμους κι αγοράς τους επισκόπους στης Δίρκης τις πηγές κι ουδέ τον Ισμηνό ξεχνώ, αν βγη το πράμα σε καλό και σωθ' η πόλη, βρέχοντας τους βωμούς τωνε μ' αίμα προβάτων και ταύρους σφάζοντας, τάζω ν' αφιερώσω λάφυρα κι όλους τους ναούς θενά στολίσω μ' εχθρών αρματωσιές κονταροκαρφωμένες. Τέτοιες ευχές και συ να κάνης δίχως θρήνους μηδέ με μάταια κι άγρια φωνητά τρόμου, τι δεν γλυτώνεις πιότερο μ' αυτά απ' τη μοίρα. Εγ' όμως άντρες εξ, εφτά μαζί με μένα, αντίκρυ στους εχθρούς μεγάλους αντιμάχους θα πάω να στήσω στων τειχών τις εφτά πόρτες, πρι να 'ρθουν βιαστικά μηνύματα και λόγοι γοργόσπαρτοι και φωτιά 'νάψη απ' την ανάγκη.

ΠΡΩΤΟ ΣΤΑΣΙΜΟ

Γνοιάζομ' όσα λες... μα ο φόβος μου δεν παύει και δε λέει μες στη ψυχή μου να ησυχάση· η έγνοια πόχει μέσα μου θρονιάση την τρομάρα των εχθρών μας όλο ανάβει. Τους φοβούμαι, σαν τους όφιους περιστέρι το πασίτρομο για τ' άλουβα πουλιά του, π' ολοτρόγυρα στη δόλια τη φωλιά του έχουν στήση κακοσύντυχο καρτέρι. Άλλοι ορμούν κατά τους πύργους σμάρια σμάρια πλήθια ολάκερα---και τι θα γένω! κι άλλοι ρίχτουνε χαλάζι τα λιθάρια στο λαό μας το γυροζωσμένο. Σώστε, ω θεοί επουράνιοι όλοι το στρατό με κάθε τρόπο και την πόλη.

Γιατί τάχα ποια θα βρήτε κι άλλη χώρα πιο καλή, σαν θέλετε την παραδώση στους εχθρούς αυτή τη γη την πλουτοφόρα και της Δίρκης το νερό---που όσοι κι αν όσοι ποταμοί τον κόσμο τρέχουν το πιοτό της το καλόθροφο δεν έχουν. Και γι' αυτό, θεοί της πόλης μας προστάτες, στους εχθρούς που μας περιζώσαν τα κάστρα ρίχτ' επάνω συμφορ' ανθρωποχαλάστρα που να παίρνουνε τα πόδια τους στις πλάτες. Και χαρίζετε τη νίκη στο στρατό μας και στην πόλη σωτηρία και σταθήτε καλά έτσι θρονιασμένοι ανάμεσό μας, τις πικρές μας λιτανείες σπλαχνισθήτε.

Τόσο μια πανάρχαιη πόλη, ω τι κρίμα! να τη στείλετε στον Άδη, κουρεσεμένη απ' ενού Αχαιού κοντάρι, και να γένη μαζί μ' όλους τους ναούς στάχτη θρύμμα. Κ' οι γυναίκες σκλαβωμένες, ωιμένα, νιές και γριές σαν τ' άλογα να τις τραβούνε απ' τις γήτες, με τα ρούγα ξεσκισμένα. Κ' είν' η πόλις όπου αδειάζεται όλη αντάρα και βουή σύσμιχτη των σκλάβων που χαλούνε. Βαρειές τύχες που προβλέπω με τρομάρα! Κ' είναι κλάμα, να τις βλέπης κορασίδες νιόκοπες, πριν απ' την τίμια τη χαρά τους ν' αποστείφουνται, ωιμέ, σαν αγουρίδες την ξυνή ωμοτρύγητες δροσιά τους. Ω, μακάριοι που πεθαίνουν, πριν να δούνε όσα η πόλις μαύρα κι άραχλα παθαίνει

σαν δαμάζεται: εδώ σφάζουν, κει τραβούνε, άλλα καίνε και τα πάντα καπνός χραίνει κι ο θεός του ολέθρου ο Άρης, που δριμώνει μ' άγρια λύσσα, πάσα ευσέβεια βεβηλώνει.

Μες στις ρούγες βρουχισμός και γύρου μάντρες από πύργους εχθρικούς την πόλη ζώνουν, οι άντρες σφάζονται απ' τους άντρες κι άθλια σκούζοντας τα βρέφη που σκοτώνουν με το αίμα το βυζί που πίνουν βρέχουν. Χέρι χέρι οι αρπαγές κ' οι κούρσες τρέχουν, φορτωμένους συναντούνε οι φορτωμένοι κι ο άδειος κράζει τ' αδειανού, να 'χη κολλήγα, μα ο κεθένας στο μεράσι ούτε πιο λίγα ούτε κ' ίσια θέλει να 'χη.---Ω, τι θα γένη!

Χύμα χάμου όλ' οι καρποί, λύπη σού φέρνουν, με πικρό οι νοικοκυρές μάτι κοιτάζουν: πλήθι' ανάκατα της γης τα δώρ' αρπάζουν τ' αδιαφόρετα τα κύματα και σέρνουν. Και πρωτόπαθες νέες σκλάβες, με γιομάτη την καρδιά απ' της συμφοράς τη νέα την τύχη, περιμένουν κάποιου αφέντη εχθρού κρεβάτι όποιος λάχη ο νικητής που θα τους τύχη. Μα είν' ελπίδα η νύχτα η σκότεινη να σώση απ' τα ολόκλαυτα δεινά να με γλυτώση.

ΔΕΥΤΕΡΟ ΕΠΕΙΣΟΔΙΟ ΗΜΙΧΟΡΙΟ Α΄ (Ο ΗΓΕΜΩΝ)

Να, του στρατού ο κατάσκοπος, αν δε γαλιούμαι, κάποια καινούγιαν είδηση, φίλες, μας φέρνει με βία τ' αδράχτια στρέφοντας των ποδαριώ του.

ΗΜΙΧΟΡΙΟ Β΄ (Ο ΗΓΕΜΩΝ)

Μα να κι ο ίδιος ο βασιλιάς, ο γυιός του Οιδίπου, να μάθη φτάνει σε καιρό τα νέα τ' αγγέλου κι από τη βία κι αυτός δεν πάει τα πόδια ταίρια.

ΑΓΓΕΛΟΣ

Θα πω, καλά γνωρίζοντας, για τους εχθρούς μας το πώς καθένας έλαχε κλήρο στις πόρτες. Πρώτα ο Τυδέας μπρος στις πύλες τις Προιτίδες φρουμάζει· μα το ρέμμα του Ισμηνού ο μάντης δεν τον αφήνει να περάση· γιατί δείχνουν όχι καλά οι θυσίες· μα ξεφρενιασμένος εκείνος και διψώντας πόλεμο και μάχη με σουριχτά μεσημερνά χουγιάζει ως δράκος και λούζει με βρισιές το σοφό μάντη Οικλείδη πως μπρος στον πόλεμο απ' τον φόβο του κωλώνει.

Τέτοια φωνάζοντας κουνεί τρεις δασιούς λόφους χήτες του κράνους του, και κάτω απ' την ασπίδα κουδούνια χάλκινα τρομάρα ηχολογούνε, κ' έχει περήφανο σημάδι επάνω, τέτοιο: τον ουρανό που αστράφτει απ' άστρα δουλεμένο, και μες στη μέση σ' όλη του τη λάμψη πρέπει τ' ολόγιομο φεγγάρι της νυχτός το μάτι. Και ξώφρενα έτσι στα περήφαν' άρματά του κοντά στου ποταμού τις όχθες ξεφωνίζει διψώντας πόλεμο, σαν το άτι που απ' τη ζώρη λεχομανάει των γκεμιώ κι όταν ακούγει το κράξιμο της σάλπιγγας ανατρανίζει. Ποιόν κατ' αυτό θα τάξης; ποιος, σαν ανοιχτούνε του Προίτου οι πόρτες, άξιος να τις διαφεντέψη;

ΕΤΕΟΚΛΗΣ

Δεν είμ' εγώ στολίδια αντρός να με τρομάξουν κι ούτε λαβωματιές δίνουνε τα σημάδια· φούντες, κουδούνια δε δαγκάνουν δίγως δόρυ, κ' η νύχτ' αυτή που λες επάνω στην ασπίδα πως είναι, αστράφτοντας με τ' ουρανού τ' αστέρια, μάντης μπορεί με κάποια σημασία να γίνη· γιατί αν η νύχτα του θανάτου πέση επάνω στα μάτια αυτού, που το περήφανο έχει το σημάδι, σωστά και δίκια θεν' αξίζη τ' όνομά του κι αυτό πόχει να πάθη ο ίδιος θα μαντέψη. Μα εγώ τον άξιο αντίκρυ στον Τυδέα θα τάξω, γυιό του Αστακού, την πύλη αυτή να διαφεντεύη, πολύ ευγενή και της Ντροπής τιμάει το θρόνο και τα περήφανα που εχρεύεται τα λόγια, αργός στα αισχρά---δειλός δε συνηθίζει να 'ναι· κ' η ρίζα του απ' των Σπαρτιατών βαστάει το γένος π' άφησ' ο Άρης ζωντανούς· στ' αλήθεια ντόπιος ο Μελάνιππος κι ο Άρης στους κύβους θα το δείξη. Και για τη μάννα που τον γέννησε τον στέλλει το δίκιο της συγγένειας, παρά καθ' άλλον, το κοντάρι το εχθρικό για ν' αποκρούση.

ΧΟΡΟΣ

Να δώση ο θεός και να πετύχη ο αγωνιστής μου, που τον στέλλει το δίκιο πρόμαχο της πατρίδας· μα τρέμω να ιδώ αιματοφόρους θρήνους για φίλους σκοτωμένους.

ΑΓΓΕΛΟΣ

Σ' αυτόν έτσ' οι θεοί να δώσουν να νικήση. Τώρα, κληρώθηκε στις πύλες τις Ηλέκτρες ο Καπανεύς, γίγας αυτός και πιο μεγάλος από τον πρώτο που είπαμε· κ' η έπαρση

είν' αυτουνού όχι να πης σα να 'ν' ανθρώπου τι λέει φοβέρες για τους πύργους μας τρομερές π' άμποτε η Τύχη να μη δώση ν' αληθέψουν. Θέλει δε θέλει, λέει, ο θεός, θενά κουρσέψη την πόλη μας· κι ουδέ του Δία αν πέση ακόμη ο κεραυνός να τον μποδίση θα ημπορούσε· γιατί τις αστραπές και τα κεραυνοβόλια όμοια με τις μεσημερνές, λέει, κάψες τα 'χει. Και έχει σημάδι άντρα γυμνό που κρατεί φλόγα και λάμπ' η δάδ' αρματωμένη στη δεξιά του και με χρυσά ψηφιά «Θα κάψω, λέει, την πόλη». Σ' αυτόν ποιος θα παραταχθή τον τέτοιον άντρα; Ποιος άτρομος στις καύχησές του θα 'βγη εμπρός του;

ΕΤΕΟΚΛΗΣ

Κι απ' το κέρδος αυτό άλλο γεννιέται κέρδος. Η γλώσσ' αληθινά προδίνει των ανθρώπων τους μάταιους λογισμούς· έτσι κι ο Καπανέας μας φοβερίζει, έτοιμος και να το δείξη· βρίζοντας τους θεούς το στόμα του γυμνάζει σε μπόσικη χαρά, και θνητός όντας στέλνει ξεφωνητά στο Δία λόγια φουσκωμένα. Μα έχω τα θάρρη μου πως θα 'ρθη με το δίκιο επάνω του του κεραυνού η φωτιά, που διόλου με τις μεσημερνές τις κάψες δε θα μοιάζη. Σ' αυτόν λοιπόν, όσο γλωσσάς και να 'ναι, αντίκρυ έχει ταχθή, με αντρεία ψυχής, ο Πολυφόντης φύλακας άξιος μπιστεμού, με τη βοήθεια της Άρτεμης προστάτισσας και θεών των άλλων. Λέγε άλλον τώρα σ' άλλες κληρωμένο πύλες.

ΧΟΡΟΣ

Ας πάη με τις φοβέρες του κι αυτός κι αστροπελέκι ας τον ποδίση πριν μεσ' στα σπίτια μου χυμίση, και με περήφανο κοντάρι απ' την παρθενική φωλιά μου μπορέση να με ξεπορτίση.

ΑΓΓΕΛΟΣ

Και λοιπόν ποιος κληρώθηκε θα πω κατόπι σε πύλες· τρίτος του Ετέοκλου τρίτου ο κλήρος από το βάθος πήδησε του χαλκού κράνους, τις Νήτιδες με το στρατό του να προσβάλη. Και τ' άτια του στροφογυρνά, που μες στα γκέμια φρουμάζουν θέλοντας να πέσουν μες στις πόρτες, κι άγρια σουρίζουν οι χυμοί που απ' τα ρουθούνια τα φουσκωμένα φυσομάνισμα γιομίζουν. Κ' είναι πλασμέν' η ασπίδα του μ' έν' άξιον τρόπο: άντρας αρματωμένος τα σκαλιά 'νεβαίνει

σκάλας σε πύργο εχθρών, που θέλει να τον πάρη, κι αυτός με χαραμμένα γράμματα φωνάζει πως ουδ' ο Άρης θα τον βγάλη απ' τους πύργους. Στείλε λοιπόν και κατ' αυτόν ένα να 'ν' άξιος από ζυγό σκλαβιάς να σώζη αυτή την πόλη.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ

Λοιπόν θα στείλω αυτόν κ' η καλή ώρα να 'ναι! και στέλλετ' ένας που δεν έχει την περφάνεια στα χέρια του, ο Μεγαρεύς του Κρέοντος σπέρμα απ' των Σπαρτών το γένος, που δε θα τρομάξη το λυσσασμένο χουγιατό των αλογήσιων φρουμανισμάτων να κωλώση από τις πύλες· μα ή με το αίμα του το χρέος του θα πλερώση στη γη μας, ή τους δυο τους άντρες και την πόλη θα πάρη, που 'ν' επάνω στην ασπίδα εκείνου, να στολίση μ' αυτά το πατρικό του σπίτι. Λέγε άλλων καύχησες και μη μου τις ζηλεύης.

ΧΟΡΟΣ

Εύχομαι σε καλό να βγούν, ω πρόμαχοι των εστιών μας, και κείνοι ας βλαστημούν· κι όπως περήφανα καυχιούνται με μανιωμένα φρένα, έτσ' ας τους δη κι ο Δίας ο εκδικητής με βλέμματα ωργισμένα.

ΑΓΓΕΛΟΣ

Τέταρτος τις γειτονικές κρατόντας πύλες της Όγκας Αθηνάς, με αντάρα στέκει εμπρός των του Ιππομέδοντα η κορμοστασιά η μεγάλη. Και τόσο αλώνι (της ασπίδας λέω τον κύκλο) δείλιασα π' αναγύρισε και δεν τ' αρνιούμαι. Δε θα 'ταν βέβαια του γλυκού νερού ο τεχνίτης που τέτοια σκάλιξε δουλειά σ' αυτήν επάνω: τον Τυφώνα που βγάζει από το στόμα φλόγες με καπνό μαύρο, της φωτιάς το στριφτό αδέρφικαι γύρου μ' αρμαθιές είναι στρωμένο φείδια της κοιλοτούμπανής του ασπίδας το στεφάνι. Ρέκαξ' αυτός κι απ' το θεό γιομάτος Άρη λυσσάει για αίμα, σα μαινάδα, μ' άγρια μάτια και πρέπει απ' την ορμήν αυτού να φυλαχθούμε π' από τώρα σκορπούν το φόβο οι κομπασμοί του.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ

Πρώτα, η Όγκα η Αθηνά, που 'ναι στημένη κοντά στην πύλη, εχθρεύοντας τις περηφάνειες, τον άγριον όφιο απ' τα κλωσσόπουλα θα διώξη· έπειτα, ο γυιός του Οίνοπου ο αντρείος Υπέρβιος

διαλέχτηκε γι' αυτόν, ποθώντας να ξαγκρίση τη μοίρα του σ' αυτής της τύχης την ανάγκη· ούτε στη δύναμη ούτε στην καρδιά ή την τέχνη των αρμάτων ψεγάδι να του βρης δεν έχει· κι ορθά τους έσμιξ' ο Ερμής· εχθροί κ' οι δυό τους θα 'ρθούν στα χέρια κι εχθρικούς θεούς επάνω θα κρούξουν στις ασπίδες των, γιατί έχει ο ένας τον τυφώνα που βγάζει από το στόμα φλόγες και στου Υπέρβιου ο Δίας πατέρας την ασπίδα στητός, τινάζει φλογερό στα χέρια βέλος. Καθώς λοιπόν των θεών αυτών είναι η φιλία έτσι κ' οι δυό οι αντίπαλοι βέβαια θα πράξουν· κ' είμαστε με των νικητών εμείς το μέρος, κείνοι των νικημένων· αφού βέβαια ο Δίας ανώτερος στον πόλεμο απ' τον Τυφώνα είναι, τον Δία κανείς να νικηθή δεν είδε ως τώρα, και στον Υπέρβιο, σύμφωνα με το έμβλημά του, ας τον γλυτώνη, πότυχε στ' όπλο του επάνω.

ΧΟΡΟΣ

Πιστεύω αυτός που στην ασπίδα του κρατεί τον άγριο τον αντίμαχο του Δία το δαίμονα το γυιό της γης, εικόνα μισητή κι απ' τους ανθρώπους κι απ' τους πολύχρονους θεούς, εμπρός στις πύλες μας αυτές την κεφαλή του να συντρίψη.

ΑΓΓΕΛΟΣ

Ο θεός να δώση· κ' έρχομαι στον πέμπτο τώρα, που τάχθηκε στη Βορεινή, την Πέμπτη πύλη, κοντά στου Διογένους Αμφίονος το μνήμα. Κι ομώνει στο κοντάρι πόχει---που καυχιέται πως πιο κι απ' το θεό τιμά κι από το φως του--πως ότι των Καδμείων την πόλη θα κουρσέψη στου Δία το πείσμα· τέτοια λέει, βουνήσιας μάννας βλαστάρι ωριόπλωρο κι αντρόπαιδον αρχάρης, που ότι και ξεμυτάει στο μάγουλό του χνούδι, σγουρή τρίχα δασειά που η πρώτη νιότη αδρύνει· κι όμως ωμό κι όχι με το παρθενικό του τ' όνομα σύμφωνο έχοντας το φρόνημά του και γοργ' ανάβλεμμα, στέκει εμπροστά στις πύλες κι όχι με δίχως καύχησες στις πύλες στέκει. Γιατί εκουνούσε στη χαλκόδετή του ασπίδα ---το κυκλωτό προφύλαγμα του σώματός του--της πόλεώς μας τ' όνειδος: της σαρκοφάγας της Σφίγγας καρφωτή με τέχνη επάνω εικόνα λαμπρή, κρουστή κ' έχει στα νύχια ένα Θηβαίο, που επάνω του τα πιότερα να πέφτουν βέλη. Και φαίνεται ήρθεν όχι για να παζαρέψη

τον πόλεμο κι ουδέ το διάβα να ντροπιάση του μακρυνού του δρόμου ο Αρκάς Παρθενοπαίος. Εένος αυτός, μα πρόθυμος για να πληρώση καλά θροφεία στο Άργος, τέτοια φοβερίζει τους πύργους μου, που είθε ο θεός να μην τα δώση.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ

Να 'ταν απ' τους θεούς τα επίχειρα να βρίσκαν των λογισμών των, κ' ήθελε μαζί μ' εκείνες χαθούν πανάθλια οι ανόσιες καύχησές των. Μα και γι' αυτόν που λες βρίσκεται τον Αρκάδα ένας με δίχως πολλά λόγια, μα που βλέπει να δουλεύη το χέρι του, ο Άκτορας, τ' άλλου που 'παμε πρι αδερφός, και που δε θεν' αφήση μια γλώσσα δίχως φράκτες πλημμυρώντας έξω από τις πύλες να πληθύνη τα δεινά μας, κι ουδέ στα κάστρα μέσα να περάσ' η εικόνα του μισητού θεριού πόχ' η εχθρικιά η ασπίδαμα 'π' όξω, με τον κύρη της θα 'χη να κάμη όταν θα τρώη πυκνές κρουξιές κατ' απ' την πόλη. Κι αν θέλη ο θεός τα λόγια μου να βγούνε αλήθεια.

ΧΟΡΟΣ

Περνάει τα σωθικά μου ο φόβος κι ορθές σηκώνουνταί μου οι τρίχες ακούοντας τα παχιά τα λόγια από το φουσκωμένο στόμα ανθρώπων ασεβών, π' άμποτ έδώ από τους θεούς τέλος κακό να βρουν.

ΑΓΓΕΛΟΣ

Ο έκτος που θα πω είν' άνθρωπος με γνώση κι αντρεία ξεχωριστή, ο Αμφιάραος μάντης. Αυτός, ταγμένος στις Ομολωΐδες πύλες, ένα σωρό βρισιές ψάλλει για τον Τυδέα, τον αντροφόνο και της πόλεως ταραξία τον πιο μεγάλο δάσκαλο κακών για τ' Άργος, της Ερινύας κλητήρα, υπουργό θανάτου, του Αδράστου συμβουλάτορα των κακών τούτων· κ' ύστερα πάλι στρέφοντας στον αδελφό σου με μάτια 'νάστροφα τον κράζει «Πολυνείκη» χωρίζοντας σε δυό στο τέλος τ' όνομά του. Και τέτοια λέει το στόμα του: «Είν' αυτό πράμα που να το θέλουν οι θεοί; και να τ'ακούσουν καλό, και να το λένε κ' οι κατοπινοί μας; τη γη την πατρική και τους θεούς τους ντόπιους ν' απορημάζης φέρνοντας στρατό απ' όξω; Ποια τιμωρία θα στεγνώση δάκρυα μάννας; και πώς η πατρική σου χώρα κυριευμένη

από το ζήλο σου, θα γίνη σύμμαχός σου; Εγώ θε να δοξάσω αλήθεια αυτό το χώμα κάτω από χώραν εχθρική κρυμμένος μάντης ας κτυπηθούμε, όχι άδοξο θάνατο ελπίζω». Τέτοια, κρατώντας την ολόχαλκή του ασπίδα ήσυχα ο μάντης έλεγε κι ούτε σημάδι κανένα είχ' επάνω της γιατί αυτός θέλει όχι να φαίνεται, μ' άριστος να 'ν' στ' αλήθεια βαθύ καρπολογώντας μες στο νου του αυλάκι που μέσαθέ του οι πάνσοφες βουλές βλασταίνουν. Γι' αυτόν σοφούς κι αντρείους να στέλνης αντιμάχους γιατί όποιος σέβεται θεό, να τον φοβάσαι.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ

Ω τύχη αλλοίμονο, που σμίγεις τους ανθρώπους τον ευσεβή μαζί με τους ασεβεστέρους! Μες σ' όλα τίποτε χειρότερο δεν έχει απ' την κακή τη συντροφιά· σοδειά δεν είναι να περιμένης. Θάνατος καρπολογιέται μονάχ' από της αμαρτίας τα χωράφια. Γιατί, σαν μπη ένας δίκαιος μες σε καράβι με ναύτες παρανόμους κι άξιους για το κάθε, μαζί με την αντίθεη τη γενιά βουλιάζει· ή με τους συντοπίτες του τους εχθροξένους που δεν θυμούνται το θεό, και δίκαιος να 'ναι, στα ίδια δίχτυα πιάστηκε με τους αδίκους κι απ' του θεού την ίδια οργή χάθηκε μ' όλους. Έτσι κι αυτός, του Οϊκλέους ο γυιός ο μάντης, φρόνιμος, δίκαιος, ευσεβής κι αγαθός άντρας μέγας προφήτης, σμίγοντας χωρίς να θέλη μ' αυθαδοστόμους ασεβείς ανθρώπους, όπου να στρέψουν πολεμούν τη μακριά στράτα πίσω, ---ο θεός το θέλει---θα συρθή κι αυτός μαζί τους. Και ναι μεν, νομίζω πούτε καν δε θα προσβάλη αυτός τις πύλες, κι όχι βέβαια από δειλία, μα ξέρει πως ανάγκ' είναι να σκοτωθούνε, αν θα καρποφορήσουν οι χρησμοί του Φοίβου· όμως σ' αυτόν αντίκρυ θυρωρό θα τάξω εχθρόξενο το δυνατό Λασθένη, που είναι στη γνώση γέροντας, μα έχει κορμί ενός νέου γοργοπόδαρη ορμή κι όχι οκνηρό το χέρι τ' απόσκεπα ν' αρπάξη εχθρού με το κοντάρι· κ' ή να σωπαίνει ή τα πρεπά αγαπά να λέη· μα η νίκη δώρο του θεού στον άνθρωπο είναι.

ΧΟΡΟΣ

Εσείς π' ακούτε, θεοί, από ψηλά τα δίκια μου παρακάλια κάμετ' η πόλη να νικήση· και στων εχθρών, που πλάκωσαν τη γη μου, τα κεφάλια

στρέψατε του πολέμου τα κακά, κι όξω απ' τους πύργους κεραυνούς ο Δίας να τους κάψη ας ρίξη.

ΑΓΓΕΛΟΣ

Και τώρα έβδομος στην έβδομη την πύλη, ο ίδιος ο αδερφός σου, τι κατάρες λέει θα πω και τι κακά να βρούνε αυτή την πόλη· τα κάστρα μας αφού πατήση και της χώρας κηρυχθή βασιλιάς, της νίκης ν' αλαλάξη παιάνα κ' έπειτα να 'ρθή με σε στα χέρια κ' ή να ποθάνη πλάι σου σκοτώνοντάς σε ή ζωντανό σου εκδικηθή την ατιμία της εξορίας του διώχνοντας όμοια και σένα. Τέτοια φωνάζει και καλεί τους γενεθλίους θεούς της πατρικής του χώρας, να γενούνε επάκουοι αυτών του των ευχών, ο Πολυνείκης. Κι ασπίδα καλοβάσταγη κρατάει καινούργια μ'επάνω της διπλό σημάδι δουλεμένο: έναν πολεμιστή να ιδής χρυσοφτιασμένο που μια γυναίκα με σεμνό τρόπ' οδηγάει· η Δίκη λέει πως είναι τάχα, καθώς λένε τα γράμματα: Θα φέρω πίσω αυτόν να πάρη τη χώρα του και των σπιτιών του την κυβέρνια. Τέτοιες εκείνων είναι οι φαντασιές· τώρα ο ίδιος κρίν' εσύ ποιο σκέπτεσαι να στείλης. Βέβαια παράπονο μ' εμέ για τις ειδήσεις που σου 'φερα δε θα 'χης μα ο ίδιος τώρα κρίνε το πλοίο της πόλεως να κυβερνήσης.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ

Ω θεομίσητ' εσύ και πολύ θεοβλαμμένη του Οιδίπου, ω παντοδάκρυτη γενεά δική μου, ωιμέ! και πιάνουν τώρα οι πατρικές κατάρες. Μα δεν ταιριάζουν οδυρμοί μηδέ και θρήνοι μήπως και πιο ανυπόφορους γόους γεννήσουν, τώρα γι' αυτόν, που τόσο αξίζει τ' όνομά του, γρήγορα θε να μάθομε πώς θα του βγούνε τα εμβλήματά του κι αν θε να τον φέρουν πίσω τα χρυσά γράμματα που στην ασπίδα επάνω με της ψυχής του ξεφρενιάζουνε τη λύσσα. Αλήθεια, αν παραστέκονταν του Δία η κόρη, η αγία Δίκη, στα έργα του και τις βουλές του, ίσως να γένουνταν κι αυτό· μα ούτε σα βγήκε απ' τα σκοτάδια της μητρός του, ούτε στα χρόνια τα παιδικά του, ούτε στην πρώτη ακόμη νιότη, κι ουδέ σαν άδρυναν οι τρίχες του γενειού του, η Δίκη καταδέχτηκε να τον κοιτάξη, κι ουδέ λοιπόν στο ρήμαγμα της πατρικής του της γης, θαρρώ, πως δίπλα του να στέκη τώρα.

Ειδ' απ' αλήθεια ψεύτικο τ' όνομα θα 'χε η Δίκη, αν πήγαινε μαζί με τέτοιον άντρα που όλα μπορεί με το νου πόχει να τολμήση. Σ' αυτά τα θάρρη μου έχοντας θα πάγω ο ίδιος να του έβγω αντίκρυ· και ποιος άλλος με πιο δίκιο; άρχοντας μ' άρχοντα και μ' αδερφόν αδέρφι κ' εχθρός μ' εχθρόν θα κτυπηθώ. Φέρε μου αμέσως τις κνημίδες, προφύλαγμα πετρών και τόξων.

ΧΟΡΟΣ

Μη πολυαγάπητο, του Οιδίπου τέκνον, γίνης όμοιος στο νου μ' αυτόν που όσ' άκουσε τ' αξίζουνείν' αρκετοί Θηβαίοι με τους Αργείους στα χέρια να 'ρθουν γιατί ξεπλύνετ' ένα τέτοιον αίμα μα δυό αδερφών ο θάνατος έτσι απ' το ίδιο το χέρι τους, ποτέ το κρίμ' αυτό δε λυώνει.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ

Να 'ταν χωρίς να ντροπιασθή κανείς να πάθη ένα κακό, το δέχομαι, γιατί έτσι θα ήταν κέρδος μονάχα ο θάνατος· μα μια ατυχία μαζί με την ντροπή, μην πης πως φέρνει δόξα.

ΧΟΡΟΣ (Κομμός)

Τέκνο τι μελετάς; η θεοβλάβη, που με λύσσα πολεμόχαρη γιομίζει σου το νου, μη σε ξεσύρη· την αρχή πνίξε πάθους κακού.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ

Μ' αφού ο θεός βιάζει να γίνη ό, τι θα γίνη ας πάη, μια που 'λαχε του Κωκυτού το κύμα, στον άνεμ' όλ' η θεομίσητ' η γενεά μας.

ΧΟΡΟΣ

Πολύ ωμοβόρα επιθυμιά σε σπρώχνει φονικό να κάμης, που πικρό θε να 'χη τον καρπό, γιατί 'ναι ασυγχώρητο το αίμα τ' αδερφικό.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ

Γιατ' η κακιά κατάρα του καλού πατρός μου μου λέει, καθώντας δίπλα μου μ' άκλαυτα μάτια πως κέρδος μια ώρ' αρχύτερα θε να 'ναι ο χάρος.

ΧΟΡΟΣ

Μα εσύ μη δίνης αφορμή και δε θα ονομασθής δειλός ποτέ, όταν καλά ταιριάσης τη ζωή· φεύγει απ' τα σπίτια εκείνων η μαυρογνέφαλη Ερινύς που τη θυσία τους δέχουνται καλόγνωμα οι θεοί.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ

Τώρ' από μιάς μας ξεγνοιστήκανε οι θεοί μας, και μόνο ευπρόσδεκτ' είν' η χάρη του χαμού μας γιατί λοιπόν τη μοίρα μου να γαλιφεύω;

ΧΟΡΟΣ

Καν τώρα που 'ναι δίπλα σου, γιατί με τον καιρό μπορεί τη γνώμη στρέφοντας η Μοίρα σου να 'ρθή μεταλλαγμένη, μ' άνεμο φυσώντας πιο απαλό, μα τώρ' ακόμα μέσα της άγρια λαβρίζει οργή.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ

Και αλήθεια οι κατάρες λαβρίζουνε του Οιδίπου, και πολύ αληθινές οι ονειροφαντασιές μου που του πατρός μας την κληρονομιά μεράζουν.

ΧΟΡΟΣ

Εμάς, γυναίκες, άκουσε κι α δε μας στρέγης.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ

Λέγετ' αρκεί να γίνουνται· και λίγα λόγια.

ΧΟΡΟΣ

Μην πας εσύ το δρόμο αυτό στις Εφτά πόρτες.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ

Δε με στομώνεις καθώς είμαι ακονισμένος.

ΧΟΡΟΣ

Όμως τιμά ο θεός, κι αν και κακή, τη νίκη.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ

Το λόγο αυτό δεν πάει να στρέγη ο στρατιώτης.

ΧΟΡΟΣ

Μα το αίμα του ίδιου σου αδερφού θες να τρυγήσης;

ΕΤΕΟΚΛΗΣ

Σα δίνουν το κακό οι θεοί δεν το ξεφεύγεις.

ΧΟΡΟΣ

ΔΕΥΤΕΡΟ ΣΤΑΣΙΜΟ

Τρέμω τη σπιτοκαταλύτρα θεά, που με θεούς δε μοιάζει, την παναλήθευτη κακών προφήτισσα, την Ερινύα, που εκάλεσαν ευχές πατρός, μήπως τις ξώφρενες σε τέλος βγάλη

του θεοβλαμμένου Οιδίποδα κατάρες και τις ταχαίν' η ολέθρια των τέκνων του η αμάχη.

Ενας ξένος τους κλήρους κυβερνά ο Χάλυβος, π' απ' τη Σκυθία μας ήρθε, και που μεράζει την κληρονομιά με το πικρό σκληρόκαρδο μαχαίρι, και τους κληρώνει τόση γη να κατοικούν όση και να βαστούνε πεθαμένοι, απ' τους μεγάλους κάμπους των τέλεια ξεκληρισμένοι.

Οταν πεθάνουν με το χέρι ο ένας του άλλου σκοτωμένοι και πιούν τα χώματα της γης μαυρόπηχτο το αίμα της πληγής, το κρίμα των ποιος θενά καθαρίση; Ποιος να τους λούση θα θελήση; Ω νέες των σπιτιών τους συμφορές, που σ' ένα σμίγετε με τις παλιές!

Λέω την παλιά την αμαρτία, που ηύρε ταχιά την τιμωρία μα κι ως την τρίτη τη γενιά βαστά· όταν ο Λάιος---πεισματικά του Απόλλωνος, που του είπε τρεις φορές απ' τα μεσόμφαλα μαντεία τα Πυθικά από βαρειές να σώση συμφορές την πόλη του, πεθαίνοντας δίχως παιδιά---

Μ' απ' τις ανόητες νικημένος ηδονές το θάνατον εγέννησε στον εαυτό του, Οιδίποδα τον πατροκτόνο, που ετόλμησε στο αγνό χωράφι να σπείρη, της μητρός που ετράφη, μια φύτρα στο αίμα βουτημένη·κ' η Αβουλία τους νύμφιους έσμιξε τους ξώφρενους σ' ένα κρεββάτι.

Και φέρνει κύματα σα θάλασσα κακών που το ένα πέφτει, τ' άλλο τρίκορφο ανεβαίνει κι ολόγυρα στης πόλης μας την πρύμνα βράζοντας φουσκώνει κι ανάμεσό μας σκέπη αδύναμη πύργος το λίγο πάχος του στυλώνει και τρέμω με τους βασιλιάδες της να μη βουλιάξη δαμασμέν' η πόλη.

Γιατί σε τέλος βγαίνουνε με τον καιρό οι αρχαίες κατάρες με βαρειά στροφή της τύχης.

Ο όλεθρος τον προσπερνά έν' άνθρωπο φτωχό, μα φέρνει συγκλαδόκορμο ξερρίζωμα των πλούσιων των αχόρταγων ανθρώπων η ευτυχία που θενά παραπαχύνη.

Ποιόν άνθρωπον εθαύμασαν καμιά φορά τόσον πολύ κ' οι σπιτικοί κ' οι ξένοι κ' η πολυσύχναστη της πόλεως αγορά, όσο ετιμούσαν τότε τον Οιδίποδα, όταν μας λύτρωσε τον τόπο από το τέρας π' άρπαξε τόσες ψυχές ανθρώπων;

Μα όταν στο τέλος ένοιωσεν ο μαύρος τους αθλίους του γάμους, τον πόνο του δε βάσταξε και στη μανία της καρδιάς του διπλά έκαμε κακά· με το πατρόκτονό του χέρι τα μάτια του έχυσε σπηρουνιαστά.

Και στων παιδιών του έρριξε τις κεφαλές κατάρες οργισμένες γιατί τα γέννησε και τα 'θρεφε, πικρόγλωσσες, αλλοίμονο, κατάρες το βιό τους να μεράσουν μια φορά με το σπαθί στο χέρι· και φοβούμαι να μην το κάμη η Ερινύς τώρα γοργά.

ΤΡΙΤΟ ΕΠΕΙΣΟΔΙΟ

ΑΓΓΕΛΟΣ

Λάβετε θάρρος, ευγενών μητέρων κόρες, από ζυγόν εγλύτωσε σκλαβιάς η πόλη· πέσαν οι κομπασμοί αντρών υπερηφάνων, ήρθ' η γαλήνη και δεν έκαμε το πλοίο νερ' απ' το βροντοχτύπημα της τρικυμίας, βάσταξε ο πύργος και στεριώσαμε τις πύλες μ' αξιόχρεους πολύ προστάτες μονομάχους. Πάνε καλά τα πιότερα στις έξι πύλες· την έβδομην, ο σεβαστός εβδομαγέτης ο άναξ Απόλλων διάλεξε για να εκδικήση επάνω στου Οιδίποδος τη γενιά τώρα του Λάιου τις παλιές τις κακοκεφαλιές του.

ΧΟΡΟΣ

Τι νέο πάλι να 'τυχε πράμα στην πόλη;

ΑΓΓΕΛΟΣ

Ο ένας τον άλλο σκότωσε και πάνε εκείνοι

ΧΟΡΟΣ

Τι; Ποιοι; Τρελλαίνομ' απ' των λόγων σου το φόβο.

ΑΓΓΕΛΟΣ

Βάστα το νου σου κι άκουγε· οι γυιοί του Οιδίπου

ΧΟΡΟΣ

Ωιμένα η μαύρη! συμφορών προφήτης είμαι.

ΑΓΓΕΛΟΣ

Λόγο δεν έχει εφάγανε κ' οι δυό τους χώμα.

ΧΟΡΟΣ

Έφθασαν ως εκεί; Βαρειά, μα πε μου τα όμως.

ΑΓΓΕΛΟΣ

Έτσι με χέρια αδερφικά εσκοτωθήκαν.

ΧΟΡΟΣ

Κ' έτσι πολύ κοινή των δυό ήταν η τύχη.

ΑΓΓΕΛΟΣ

Κι αυτή αφανίζει την τρισάθλια γενεά τους. Τέτοια αφορμή λοιπόν χαράς μαζί και λύπης έχομ' εμείς· η πόλη μας νικά, μα οι δυό μας οι άρχοντες και στρατηγοί με δουλεμένο σίδερο σκυθικό τα κτήματά τους όλα μεράσανε, και θα 'χουν όση στην ταφή τους θα πάρουν χώρα, σύμφωνα με τις κατάρες κάνοντας κατοχή τις άθλιες του πατρός των. Σώθηκ' η πόλη, μα των δυό της βασιλιάδων ήπιε το αίμα η γη τ' αλληλοσκοτωμού των.

ΧΟΡΟΣ (αναπαιστικόν)

Ω μεγάλε θεέ Δία και σεις πολιούχοι θεοί, που του Κάδμου τους πύργους διαφεντεύετ' αυτούς, χαρά τάχα να δείξω και τραγούδια να πω για της πόλης μας τη σωτηρία ή να κλάψω τους άμοιρους και θλιβερούς πολεμάρχους; όπου βέβαια σύμφωνα με τ' όνομά τους ε τ ε ό κ λ ε ι τ ο ι αλήθεια και π ο λ υ ν ε ι κ ε ί ς απ' την άδικη γνώμη τους πάνε.

ΤΡΙΤΟ ΣΤΑΣΙΜΟ

Ω μαύρη και τελεία κατάρα του Οιδίποδα και της γενεάς του, ένα κακό μου πέφτει στην καρδιά μου σύγκρυο

και σαν μαινάδα για τον τάφο τους εξέσπασα σε μοιρολόγια, ακούοντας το αιματοκύλισμα και τον κακό το θάνατο που βρήκαν καταραμένη αλήθει' αυτή του κονταριού τωνε η συναυλία!

Το 'βγαλε πέρα κι ούτε απόκαμε η ευχή που 'δωσε ο πατέρας, ως πέρα η ανυπάκουη γνώμη εβάσταξε του Λάιου· και τώρα γνοιάζομαι την πόλη μας, γιατί δεν χάνουνε τη δύναμή τους οι χρησμοί. Ω πολυστέναχτοι, ανήκουστο που εκάμετε το πράμα κ' ήρθαν αλήθεια συμφορές να κλαίη κανείς όχι με λόγια.

ΕΞΟΔΟΣ

Νά τ' αυτοφάνερα, όσα μας είπε ο κήρυξ.... πένθος διπλό και συμφορά διπλή των δυό νεκρών που σκότωσε ο ένας τον άλλο· διπλά σωστά σφαχτάρια αυτά και τι να πω; Τι άλλο, ή πόνοι σ' άλλους πόνους μέσα στα σπίτια θρονιασμένοι; Μα με τον πρίμον αγέρα, φίλε, των θρήνων στις κεφαλές σας λάμνετε γύρω κουπιά τα χέρια σας για την πομπή που πάντ' ανάμεσα 'πό τον Αχέροντα τραβάει και πάει τον άγιο δρόμο της που τον περνούνε μαύρα πανιά, δρόμον ανήλιαγο, που δεν τον πάτησε ποτέ ο Απόλλωνας και φέρνει πέρα στην παντοδόχα κι άφαντη ξέρα.

Αλλά ιδού τες αυτές, να πληρώσουν πικρό χρέος έρχουνται, η Αντιγόνη κ' η Ισμήνη, να θρηνήσουν τα δυό τους αδέρφια· και θαρρώ με το δίκιο στ' αλήθεια από μες στα βαθύκολπα ωραία τους στήθια της καρδιάς των θα χύσουν τον πόνο. Αλλ' εμείς είναι δίκιο και πριν απ' αυτές τον παράφωνον ύμνον να τονίσωμε των Ερινύων κι από πάνω να ψάλλωμε μισητό τον παιάνα του Άδου.

 Ω πιο δυστυχισμένες εσείς αδερφές απ' όλες που ζώστρα στη μέση τους γύρω φορούνε

δακρύζω, στενάζω και δόλος κανένας δεν είναι πως ότι απ' τα βάθη δεν κλαίω της ψυχής.

Ωιμέ, ωιμέ, κακόγνωμοι στους φίλους ανυπάκουοι στις συμφορές αδάμαστοι, τα πατρικά ερημάξετε σπίτια με την αμάχη σας! Άθλιοι βέβαια που ηύρανε και θάνατο αθλιώτατο για των σπιτιώ τους χαλασμό.

Τους τοίχους κάτω ερρίξατε, αλλοίμονο, μονάχοι σας και πικρούς θρόνους είδετε μα τώρα εσυβαστήκετε με το σπαθί στο χέρι. Κι αλήθεια η σεβαστή Ερινύς του Οιδίποδα πατέρα σας ετέλειωσε τις κατάρες.

Απ' τα ζερβά τρυπημένοι.
-Κι αλήθεια τρυπημένοι στα ομόσπλαχνα πλευρά.
-Αλλοί, δυστυχισμένοι, αλλοί και στις κατάρες που φέραν την αντίφονη τη συμφορά! -Λαβωματιά πέρα για πέρα στα σπίτια τους και στα κορμιά, μ' ανήκουστην αψιθυμιά με μοίραν όχι διάφορη απ' την κατάρα του πατέρα.

Και μες στην πόλη ο στεναγμός περνά· στενάζουνε κ' οι πύργοι κ' η χώρα που τους αγαπούσε και στους διαδόχους μένουνε τα κτήματα, γι' αυτά που η αμάχη κι ο άθλιος θάνατος τους βρήκε.
-Με ισιάδα μεραστήκανε οι αψίκαρδοι τα κτήματά τους, κ' οι φίλοι τους παράπονο δεν έχομε με το συβιβαστή τους και δε χαρίστηκεν ο Άρης.

Έτσ' είναι τώρα σιδεροχτυπημένοι και τους προσμένει σιδεροχτυπημένη, ίσως να πη κανείς «και ποια;», των πατρικών τους τάφων η κληρονομιά. Πολύς αχός τους προβοδά

σπαραχτικ' απ' τα σπίτια μοιρολόγια γιομάτα πόνους και στενάγματα, που βγαίνουν μοναχά, άραχλα κι άχαρα, π' αλήθεια κλαίμε απ' τα βάθη της καρδιάς, που για τους δυό τους βασιλιάδες λυώνει απ' το κλάμ' αληθινά.

Κ' έχεις ακόμη να πης για τους αθλίους πόσα στην πόλη κάμανε κακά και πόσα και στα τάγματα όλων των ξένων που πάθαινε στον πόλεμο τόση φθορά. Δυστυχισμένη που τους εγεννούσε, μες σ' όλες τις γυναίκες όσες μαννάδες λέγουνται παιδιών, που πήρεν άντρα το δικό της γυιό, και γέννησε αυτούς που τέτοιο τέλος τους βρήκε, να σκοτώσουνε ο ένας τον άλλο με χέρι αδερφικό.

Αλήθεια αδερφικά και πανωλέθρια και μ' όχι φιλικά λαβώματα με φρένα μανιωμένα στο τέλος της αμάχης των. Τώρα η έχθρητα έπαυσε και σμίξανε στα χώματα τα αιματοποτισμένα και τώρα είναι αληθινά κ' οι δυό τους ένα αίμα. Πικρός στις μπερδεψιές ξεχωριστής ο ξένος ο περατινός που βγήκε απ' τη φωτιά, τ' ακονισμένο σίδερο· και της κληρονομιάς πικρός ο Άρης στάθηκε μα κι άξιος μεραστής και την κατάρα του πατρός έβγαλε αληθινή.

Έχουν το μερδικό που ελάχανε· από τη μερασιά, ω οι μαύροι, των κτημάτων και κάτω απ' το χώμα που τους σκέπασε άβυσσο πλούτο τώρα θα 'χουν. Ωιμέ! που εστεφανώσετε με συμφορές πολλές τα σπίτια· και στερνά τώρα ερέκαξαν στριγγά τον Επινίκιο οι Κατάρες αφόντας τ' ασταμάτηγο φευγιό επήρ' η γενεά και πάει. Της Άτης στέκεται το τρόπαιο στις πύλες που σκοτώθηκαν και μόνο αφού τους δυό τους νίκησεν ελούφαξε κ' η Μοίρα.

Ο θρήνος της Αντιγόνης και της Ισμήνης

ΑΝΤΟΓΟΝΗ

Πληγήν έδωσες, πληγήν έλαβες.

ΙΣΜΗΝΗ

Τον εσκότωσες και σκοτώθηκες.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Με κοντάρι τον σκότωσες.

ΙΣΜΗΝΗ

Με κοντάρι σκοτώθηκες

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ω, κακόπραγος.

ΙΣΜΗΝΗ

Ω, κακόπαθος.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Χυθήτε θρήνοι μου.

ΙΣΜΗΝΗ

Χυθήτε δάκρυά μου.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Από τους θρήνους το νου μου χάνω.

ΙΣΜΗΝΗ

Απ' την καρδιά μου θρηνώ, στενάζω.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ω πολυθρήνητ' εσύ.

ΙΣΜΗΝΗ

Και συ πάλι τρισάμοιρε.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Από δικό εσκοτώθηκες.

ΙΣΜΗΝΗ

Και συ δικόν εσκότωσες.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Διπλά να λες.

ΙΣΜΗΝΗ

Διπλά ν' ακούς.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Διπλές μας στέκουν συμφορές.

ΙΣΜΗΝΗ

Αδερφικές τις αδερφές.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ ΚΑΙ ΙΣΜΗΝΗ

Ιώ, Μοίρα, μεγαλόδωρη πόνων πικρών και τρανή του Οιδίποδα μαύρη Ερινύα, μεγάλη σου η δύναμη. Αι, αι---Αι, αι.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Συμφορές κακοθώρητες.

ΙΣΜΗΝΗ

Επιστρέφοντας μόφερες.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Για να σκοτώση ήρθε γυρνώντας.

ΙΣΜΗΝΗ

Και χάνει τη ζωή του ορμώντας.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Την έχασεν αλήθεια αυτός.

ΙΣΜΗΝΗ

Και την επήρε κι αυτουνού.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ω αθλία μανία.

ΙΣΜΗΝΗ

Και τρισάθλια πάθη.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Πολυστέναχτες λύπες.

ΙΣΜΗΝΗ

Πολυθρήνητες θλίψες.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ ΚΑΙ ΙΣΜΗΝΗ

Ιώ, Μοίρα, μεγαλόδωρη πόνων πικρών και τρανή του Οιδίποδα μαύρη Ερινύα μεγάλη σου η δύναμη. Αι, αι---Αι, αι.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Δοκίμασες κ' έχεις να πης.

ΙΣΜΗΝΗ

Πίσω δεν έμεινες και συ.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Αφού στην πόλη γύρισες.

ΙΣΜΗΝΗ

Κι αρματωμένος στάθηκες αντίκρυ στο κοντάρι του.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Φριχτά να λες.

ΙΣΜΗΝΗ

Φριχτά ν' ακούς.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ωιμέ κακά.

ΙΣΜΗΝΗ

Ωιμέ δεινά.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Στα σπίτια και στη χώρα μας.

ΙΣΜΗΝΗ

Κι ακόμα πιότερο σε με.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Αλλοίμονό σου βασιλιά μου Ετεοκλή.

ΙΣΜΗΝΗ

Απ' όλους πιο πολύκλαυτε, αλλοί και συ.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ ΚΑΙ ΙΣΜΗΝΗ

Ωιμέ που ετυφλωθήκατε απ' των θεών τη βλάβη.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ωιμένα, τα κορμάκια σας ποιος τόπος γης θα λάβη;

ΙΣΜΗΝΗ

Σε ποιο θε να τα θάψωμε χώμα πιο τιμημένο;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ ΚΑΙ ΙΣΜΗΝΗ

Ω μνήμα, στου πατέρα σας το πλάι ετοιμασμένο!

KHPYE

Πρέπει ό, τι αποφάσισαν κι αποφασίζουν οι προύχοντες αυτής της πολιτείας του Κάδμου, να πω να μάθετε.---Αυτόν, τον Ετεοκλέα, που απ' αγάπη της πατρίδας του έχει πέση εκεί όπου αξίζει στα καλά τα παλικάρια, να θάψουν με τιμές στη χώρ' αποφασίζουν· τέτοια έχω λάβη προσταγή να λέω για τούτον. Μα τον νεκρό αδερφό του αυτόν, τον Πολυνείκη, άταφος έξω να ριχτή, θροφή των σκύλων, γιατί είναι χαλαστής της χώρας των Καδμείων, αν κάποιος από τους θεούς δεν του κρατούσε το δόρυ του, μα και νεκρός την αμαρτία των θεών θα 'χη της πατρίδας του, γιατ' ήρθε με ξένο απ' έξω στράτευμα, ατιμάζοντάς τους κ' εκούρσευε τη χώρα του. Λοιπόν ωρίσθη άτιμη απ' τα όρνια τα πετούμενα να λάβη ταφή κι άξια να βρη τα επίγειρά του, δίγως να του σωριάσουν χέρια χώμα για μνημούρι, δίχως να τιμηθή με οξύβοα μοιρολόγια, δίχως φίλος κανείς το ξόδι του ν' ακλουθήση· τέτοιαν απόφαση έλαβαν οι πρόκριτοί μας.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Μα κ' εγώ πάλι στους προκρίτους λέω της Θήβας: κι αν κανείς άλλος δε θελήση να τον θάψη μαζί μ' εμένα, μόνη μου θε να τον θάψω, κι απάνω μου αυτόν τον κίνδυνο θα πάρω τον αδερφό μου θάβοντας· ντροπή δεν το 'χω να δείξω ανυπάκουη αναρχία στην πόλη. Είναι ισχυρός δεσμός το κοινό σπλάχνο, όπου ελάβαμε ζωή κ' οι δυό, από μια μάννα δυστυχισμένη κ' έναν άμοιρο πατέρα. Λοιπόν, ψυχή μου, θέλοντας πάρ' και συ μέρος απ' το κακό που αθέλητα έκαμ' εκείνος και, ζωντανή, φιλάδελφο φρόνημα δείξε στον πεθαμένο:---κι ουδέ οι λύκοι θα γευτούνε τις σάρκες του οι λιμάντεροι· ας μην το βάλη κανείς στο νου του· γιατ' εγώ, αν και γυναίκα, τάφο και χώσμα θα 'βρω τρόπο να του κάμω, φέρνοντας στου βυσσινιού μου πέπλου τον κόρφο να τον σκεπάσω· και μην πης αλλιώς πως θα 'ναι· τρόπο θα βρή το θάρρος μου για να το πράξη.

KHPYE

Σου λέω στην πόλη ενάντια μη θες να κάμης.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Και γω σου λέω τα περιττά σε με μην κρίνης

KHPYE

Σκληρός ο λαός, μια που απ' τον κίνδυνο γλυτώση.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Σκλήριζε, μα όμως άταφος αυτός δε μένει.

KHPYE

Μα αυτόν που η πόλη εχθρεύεται, συ θα τον θάψης;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Έχει κριθή από τους θεούς τώρα πιά τούτος.

KHPYE

Όχι όμως πριν σε κίνδυνο ρίξη τη χώρα.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Το άδικο μ' άδικο ηθέλησε να το πληρώση.

KHPYE

Μ' αντίς για ένα, το άχτι του το 'βγαζε σ' όλους.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Στερνή τελειώνει από τους θεούς η Έρις το λόγομα θα τον θάψω και τα λόγια σου μη χάνης.

KHPYE

Κάμε του κεφαλιού σου· εγώ---είπα κι απόειπα.

ΧΟΡΟΣ

Αλλοίμον' αλλοίμονο! ω μεγαλόγνωμες, σπιτοκαταλύτρες, Κήρες Ερινύες, που και του Οιδίποδα ξεπατώσετ' έτσι πρόρριζα το γένος, τι να γένω, τι να κάμω, τι να σοφιστώ; πώς να το τολμήσω, μήτε να σε κλάψω μήτε και νεκρό να σε ξοδιάσω; Μα φοβούμαι---και τραβιούμαι-- την οργή των πολιτών. Αχ, εσένα πολλές θα σε κλάψουνε μοιρολογήτρες. Μα εκείνος ο άθλιος αθρήνητος με μονάχα το κλάψιμο της αδερφής θε να πάη---και ποιος να το στρέξη;

A' HMIXOPIO

Άρα κάμ' η πόλη κι ας μην κάμη όσοι κλάψουνε τον Πολυνείκη, αλλ' εμείς θε να πάμε μαζί να τον θάψουμε συνοδειά της· γιατί στη γενιά της

είναι τούτη η θλίψη κοινή. Ενώ η πόλη μια έτσι και μια πάλι αλλιώς παραδέχεται πάντα το δίκιο.

B' HMIXOPIO

Και μεις πάλι θα πάμε μ' αυτόν καθώς το σωστό παραδέχετ' η πόλη μαζί και το δίκιο. Γιατί, πρώτα ο θεός και του Δία η βουλή, αυτός τη διαφέντεψεν έπειτα πιότερο των Καδμείων την πόλη, να μη θαλασσώση και να μην την πατήση το κύμα των ξένων αντρών.

ΤΕΛΟΣ